

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Yaşama hakkı insanın en temel hakkıdır. Yaşam ve güvenlik hakkının korunması devletlerin asli sorumluluklarındandır. Bu hakların korunması yolunda uluslararası anlaşmalara uyulmasının yanı sıra devletler; bireysel silahlanmayı sınırlandırıcı mevzuatlarla beraber barış kültürünün öne çıkarıldığı, anlaşmazlıklarda şiddet içermeyen uzlaşmacı çözüm yöntemlerinin yaygınlaştırıldığı kampanyalar üreterek silahsızlanmayı teşvik etmelidir.

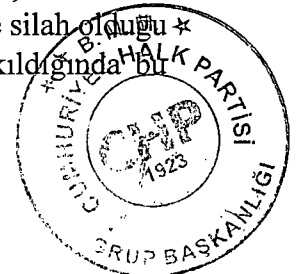
Son yıllarda ülkemizde artan bireysel silahlanma şiddeti de beraberinde getirerek toplumsal bir mesele haline gelmiştir. Türkiye’de bu sorun her gün medyaya yansıyan ölümlerle büyümeye devam ederken, binlerce masum insan bu silahların kullanılmasıyla yaşamlarını kaybetmektedir. Kuşkusuz bunun en önemli nedenleri arasında silah satışlarının ve ruhsatlarının denetlenememesi ve silahların internet yolu ile çok düşük fiyatlara kolaylıkla temin edilebilmesi vardır. Silahlar, savunma amaçlı araçlar gibi gözükseler de, çoğu zaman düpedüz suç aletleri olarak kullanılmaktadır. Silaha erişimde etkin bir kontrol sisteminin işlememesi nedeniyle Türkiye’de yaygın bir silahlanma söz konusudur.

Jandarma Genel Komutanlığı verilerine göre, 2018-2021 yılları arasında ruhsat alımının yüzde 100’ün üzerinde bir orana arttığı gözlenmektedir. 2018’de 7 bin 630 olan silah bulundurma ruhsatı alan kişi sayısı, 2021 yılında 16 bin 56’ya kadar yükselmiştir. 2018’de 3 bin 41 kişi yeni taşıma ruhsatı alırken, bu sayı 2021’de 9 bin olmuştur.

Adalet Bakanlığı’nın verilerine göre, 2022 yılında binlerce çocuk, “Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun” kapsamında sanık olarak yargılanmıştır. Silah ya da bıçak bulundurduğu gerekçesiyle hâkim karşısına çıkarılan çocuk sayısında 2021 yılına oranla 2022 yılında yüzde 131’lik artış yaşanmıştır. Verilere göre, “Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun (6136 Sayılı Kanun)” kapsamında ceza mahkemelerinde açılan dosya sayısı, 2022 yılında 69 bin 892 olmuştur. Bu dosyalardaki 3 bin 352 sanığın 18 yaşın altında olduğu açıklanmıştır. Çocukların 455’nin 12-14 yaş grubunda, 2 bin 897’sinin ise 15-17 yaş grubunda olduğu gözlenmiştir. 2021 yılında, ateşli silah ya da bıçak kullanmak, bulundurmak ya da ticaretini yapmak suçundan hakkında dosya açılan çocuk sayısının bin 453 olduğu belirtilmektedir.

Arama motorlarının verileri de tehlikenin büyüklüğünü gözler önüne sermektedir. Türkiye’den, “Silah nasıl alırım?” sorusunun aranma sayısının hemen her ay daha da arttığı görülmektedir. Sosyal medya platformlarına kadar inen silah satıcıları, dijital mecralar aracılığıyla hemen herkese ulaşabilmektedir.

Türkiye’de bireysel silahlanma konusunda faaliyet gösteren Umut Vakfı’nın çalışmalarına göre Türkiye 178 ülke arasında silahlanma konusunda 14. sırada yer almaktadır. Yine Umut Vakfı’nın 2022 yılına ait silahlı şiddetle ilgili hazırladığı rapora göre; medyaya 3 bin 984 silahlı şiddet olayı yansımıştır. Ülke genelinde yaşanan bu silahlı şiddet olaylarında 2 bin 278 kişi öldürülmüş, 4 bin 231 kişi de yaralanmıştır. Silahlı şiddet olaylarının 616’sında (yüzde 15.46) kesici aletler kullanılırken 3 bin 368 (yüzde 84.54) cinayet ateşli silahlarla işlenmiştir. Ateşli silahların türevine bakıldığında; 143’ü beylik silahı olmak üzere (asker ve polislerin kullandığı resmi silahlar) 2 bin 528 olayda tabancalar, 840 olayda ise kaleşnikoflar dahil çeşitli tüfekler kullanılmıştır. Ülkemizde yüzde 80’i ruhsatsız olmak üzere 20 milyonun üzerinde silah olduğu tahmin edilmektedir. Ayrıca ateşli silahlarla işlenen suçlarla ilgili verilere bakıldığında bir suçların çok büyük bir kısmının ruhsatsız silahlarla işlendiği görülmektedir.

Emniyet Genel Müdürlüğünün (EGM) bireysel silahlanmaya dair 2017 yılı raporunda sunduğu verilere göre son on yılda ruhsatlı silahların sayılarında azalma meydana geldiği görülsede bireysel silahlanma tam anlamıyla tespit edilebilen bir durum olmadığından ruhsatsız veya av tüfeği gibi silahların sayısına dair net bir rakam bulunmamaktadır. Ancak EGM raporunun son 10 yılı kapsayan suç istatistiklerine bakıldığında ruhsatlı ateşli silahlarla işlenen suç sayısının 25 bin 547 ruhsatsız ateşli silahla işlenen suç sayısının ise 159 bin 123 olduğu görülmektedir. Ruhsatlı silahlarda meydana gelen azalmanın tek başına bir anlam ifade etmediği ve asıl odaklanması gereken hususun ruhsatsız silahlar olduğu açıkça görülmektedir.

Verilerin bireysel silahlanmanın toplumsal yaşama olan etkisini ve acı faturasını göstermesine rağmen 'Ateşli Silahlar Ve Bıçaklar İle Diğer Aletler Hakkında Yönetmelik'te 11 Eylül 2021'de yapılan değişikliklerle silah taşıma ruhsatı verilebilecek iş kollarının ve bürokratların kapsamı genişletilmiş ve bireysel silahlanmanın hızlanmasının önü açılmıştır. Kontrolsüz ve denetimsiz devam eden bireysel silahlanmanın; aile içi şiddet, kadına yönelik şiddet, kadın cinayetleri ve sokak kavgalarında sıklıkla kullanıldığı basına yansıyan olaylarda görülmektedir. Bireysel silahlanmanın önüne geçilmesi için gerekli yasal düzenlemelerin yapılmaması hatta bu sorunun görmezden gelinmesi, hiçbir şey yapılmaması, "cezasızlık" uygulanarak silahlanmanın teşvik edilmesi anlamına gelmektedir. Bunun neticesinde de silahlı olayların önü alınamamaktadır.

Bu bağlamda, Türkiye'de bireysel silahlanmadaki artış, bu artışın nedenlerinin ve ortaya çıkardığı sonuçların tespit edilerek, ruhsatsız silahların hangi yollarla temin edildiğinin araştırılması, söz konusu yolların engellenmesi için çalışmaların yapılması ve silahlarla işlenen suçların engellenmesi için gerekli diğer tüm tedbirlerin ortaya çıkarılması için Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Ahmet
Murat ÇAA
Savunma

Ahmet Seren Uğur
Edirne Mv.

Şeref ARPACI
Denizli Milletvekili

Vali Aşkın
Malatya Mv.

Kadim Durgun
Tokat Mv.

Ali GÖKÇEK
İSTANBUL
Ali Jahin

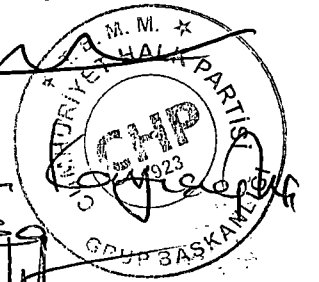
Ömer Fethi Gencer
Niğde

HATİRE ÖZKURBAN
KARAGÖZ

Uğur Kalkan
Kocaeli

Edirne
İlhan Ören Ağır
Edirne Mv.

Nurhayat Altın
Bursa

155... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Seher SARI	Balıkesir	[İmza]
Ahmet ÖNAL	Kırıkkale M.	[İmza]
Aşkın GENÇ	Kayseri	[İmza]
Namık Tan	İstanbul	[İmza]
Gizem ÖZCAN	Muğla	[İmza]
Deniz Demir	Ankara	[İmza]
Talat DİNÇER	Mersin M.	[İmza]
Nail GİLER	Kocaeli	[İmza]
Cumhur Hızır	Miğle	[İmza]
Uğur Bayraktutan	Artvin	[İmza]
Elvan KIK GERMİŞ	Giresun	[İmza]
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		

